

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне регулювання цифрової економіки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізація C1.01 Економіка C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Цифрова економіка»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-24)
Курс, семестр викладання	3 курс, 6 семестр
Трудомісткість навчальної дисципліни	6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 32 год., практ. зан. – 34 год., самост. роб. – 114 год.; заочна форма навчання: лекц. – 18 год., практ. зан. – 18 год., самост. роб. – 144 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники / викладачі

ТОЧИЛНА Юлія Юріївна,
доцент кафедри публічного управління та цифрової економіки, кандидат економічних наук, доцент

E-mail: lula_2405@ukr.net

Консультації: згідно розкладу консультацій кафедри публічного управління та цифрової економіки, каб. 231К (головний корпус)

Загальна інформація про дисципліну

Мета дисципліни	забезпечення здобуття науково-методологічних, світоглядно-професійних знань щодо сутності механізму функціонування елементів, складових та основних технологій цифрової економіки, як невід'ємного атрибуту сучасного світового розвитку, а
------------------------	---

	також набуття практичних навичок щодо напрямків використання цифрових продуктів, технологій та інноваційних рішень для розв'язання актуальних завдань суб'єктів господарювання, розробки оптимальних рішень на основі використання цифрових технологій, що дозволить забезпечити зростання конкурентоспроможності в умовах цифрової трансформації суспільства.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК-9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК-14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності</p> <p>СК-2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК-11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК-18. Здатність до аналізу та можливості моделювання бізнес-процесів у цифровому економічному просторі.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН-9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>ПРН-11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>ПРН-17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>ПРН-18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p>

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні засади державного регулювання цифрової економіки	Сутність і природа державного регулювання цифрової економіки. Економічна роль держави в умовах цифрової трансформації. Чинники, що обумовлюють необхідність державного втручання в цифрові процеси. Основні моделі співвідношення держави та ринку в цифровому середовищі. Еволюція підходів до державного регулювання: від кейнсіанства до цифрового врядування. Теорії державного регулювання у контексті цифрової трансформації. Поняття цифрового суверенітету. Цілі, принципи та функції державного регулювання цифрової економіки. Парадигма цифрового суверенітету. Ефективність державного регулювання цифрової економіки: критерії та індикатори.
Тема 2. Методологічні основи державного регулювання цифрової економіки	Методологічні підходи до формування системи державного регулювання цифрової економіки. Форми та інструменти державного впливу на цифрові процеси. Методи державного регулювання: адміністративні, економічні, правові, соціальні, інформаційно-комунікаційні. Особливості застосування регуляторних механізмів у цифровому середовищі. Податкове, бюджетне та фінансове стимулювання цифрових інновацій. Регуляторна політика держави щодо цифрових платформ, стартапів, ІТ-компаній. Методи оцінювання ефективності державного регулювання цифрових процесів. Концепції цифрового врядування.
Тема 3. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання цифрової економіки	Об'єкти державного регулювання цифрової економіки: цифрова інфраструктура, електронні послуги, цифрові платформи, відкриті дані, штучний інтелект, кібербезпека, електронна комерція. Суб'єкти державного регулювання: Президент України, Верховна Рада, Кабінет Міністрів, Міністерство цифрової трансформації, Національний банк України, Антимонопольний комітет, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації. Повноваження та функції органів державної влади у сфері цифровізації. Координація діяльності між органами влади. Громадський сектор та бізнес як партнери держави у цифровому врядуванні. Зарубіжний досвід інституційної організації цифрової політики.

Тема 4. Стратегічне та програмне забезпечення державного регулювання цифрової економіки	Стратегії, концепції та програми цифрового розвитку як інструменти державного регулювання. Цифрова стратегія України та її пріоритети. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України. Державні цільові програми цифровізації: сутність, структура, механізми реалізації. Програмно-цільовий метод управління цифровими перетвореннями. Взаємозв'язок між державними, регіональними та галузевими цифровими стратегіями. Особливості прогнозування і планування у сфері цифрового розвитку. Показники ефективності реалізації державної цифрової політики. Гармонізація національного законодавства із нормами ЄС.
Тема 5. Державне регулювання розвитку інфраструктури цифрової економіки	Поняття, структура та складові інфраструктури цифрової економіки. Роль держави у створенні, модернізації та фінансуванні цифрової інфраструктури. Цифрові платформи, дата-центри, мережі зв'язку, хмарні сервіси, реєстри даних як об'єкти регулювання. Державна політика щодо розвитку широкосмугового доступу до Інтернету, хмарних технологій, е-послуг, е-ідентифікації. Інструменти державної підтримки інноваційної цифрової інфраструктури. Принципи державно-приватного партнерства у розвитку цифрової інфраструктури. Міжнародні стандарти та програми.
Тема 6. Державне регулювання у сфері електронного бізнесу	Сутність і структура ринку електронного бізнесу. Законодавчі засади регулювання електронної комерції в Україні. Особливості правового регулювання діяльності інтернет-магазинів, маркетплейсів, цифрових сервісів. Принципи функціонування електронних платежів, цифрового підпису, захисту персональних даних. Регуляторна роль держави у формуванні безпечного середовища для е-комерції. Механізми контролю, нагляду та оподаткування у сфері е-бізнесу. Вплив європейського цифрового законодавства на український ринок. Розвиток електронних платформ, цифрових маркетплейсів і фріланс-сервісів. Контроль і нагляд у сфері е-комерції.
Тема 7. Актуальні напрями та виклики державного регулювання цифрової економіки	Сучасні тенденції розвитку цифрової економіки та нові виклики державного регулювання. Законодавче забезпечення розвитку штучного інтелекту, великих даних, блокчейну, криптовалют і цифрових активів. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні. Регулювання обігу криптоактивів і діяльності віртуальних бірж. Баланс між інноваціями та безпекою у цифровій сфері. Етичні аспекти цифрового врядування. Міжнародний досвід регулювання нових цифрових технологій (ЄС, США, Естонія, Південна Корея, Сінгапур). Порівняльний аналіз ефективності регуляторних підходів. Перспективи вдосконалення державної цифрової політики України.

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Вербальні	Застосовуються для розкриття теоретичних основ державного регулювання цифрової економіки, пояснення сутності ключових понять і категорій (цифрове врядування, цифровий суверенітет, регуляторна політика, цифрова інфраструктура), а також для висвітлення принципів, механізмів та інструментів державного впливу на цифрові процеси. До вербальних методів, що використовуються при вивченні дисципліни, належать пояснення, лекційна розповідь, бесіда, обговорення, консультація. Такі методи сприяють глибшому засвоєнню сутності державної цифрової політики, розвитку здатності аналізувати економічні явища з позицій державного управління, формуванню критичного мислення, уміння аргументовано висловлювати позицію щодо напрямів удосконалення регуляторних механізмів у цифровій сфері.
Наочні	Наочні методи використовуються для візуалізації теоретичних і практичних аспектів державного регулювання, що допомагає здобувачам освіти усвідомити взаємозв'язки між державними інституціями, цифровими платформами, інфраструктурними об'єктами та суб'єктами цифрової економіки. Під час занять застосовуються мультимедійні презентації, діаграми, схеми, інфографіка стратегій

	цифрового розвитку, аналітичні дашборди. Такі засоби сприяють систематизації знань, активізації сприйняття матеріалу, розвитку аналітичного мислення та навичок інтерпретації даних державної статистики й відкритих цифрових джерел.
Інтерактивні	Інтерактивні методи спрямовані на активне залучення здобувачів освіти до моделювання процесів державного регулювання, опанування практичних механізмів прийняття управлінських рішень і вироблення навичок аналітичної роботи в цифровому середовищі. До інтерактивних методів належать ділові та рольові ігри, аналіз кейсів, мозковий штурм, SWOT- та PEST-аналіз, дебати, групові проекти з розроблення пропозицій щодо цифрової політики держави, обговорення реальних нормативно-правових актів. Такі форми навчання розвивають комунікативні компетентності, уміння працювати в команді, оцінювати ефективність державних рішень та виробляти власні пропозиції щодо вдосконалення регуляторних інструментів.
Практичні	Практичні методи орієнтовані на формування вмінь застосовувати теоретичні знання для аналізу, оцінювання й прогнозування ефективності державної цифрової політики. Здобувачі освіти виконують аналітичні розрахунки, порівняльний аналіз стратегій цифрового розвитку різних країн, оцінюють показники ефективності цифрових програм, готують проекти нормативних документів, проводять експертні оцінки регуляторного впливу. До основних форм практичної діяльності належать: виконання індивідуальних і групових завдань із використанням офіційних державних даних; підготовка аналітичних довідок, презентацій і звітів; аналіз міжнародних індексів цифрової конкурентоспроможності. Такі методи формують аналітичні, дослідницькі та управлінські компетентності, необхідні для професійної діяльності у сфері державного регулювання цифрової економіки.
Методи дистанційного навчання	Спрямовані на підтримку безперервного освітнього процесу в цифровому середовищі. Передбачають проведення лекцій, практичних занять і консультацій за допомогою платформи Zoom, а також організацію навчальної взаємодії через Moodle. Для самостійної роботи використовуються електронні бібліотеки, статистичні бази, відкриті аналітичні ресурси та електронні підручники.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	<p>Результати навчання з даної дисципліни, які здобувач освіти може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах 6 рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме:</p> <p>Знання – основ державного регулювання цифрової економіки, його сутності, цілей, функцій та моделей взаємодії держави і ринку; чинників, що обумовлюють необхідність державного втручання у цифрові процеси; нормативно-правових засад цифрового врядування, концепцій цифрового суверенітету, методів оцінки ефективності регуляторних заходів; принципів формування цифрової інфраструктури, електронного бізнесу, цифрових платформ, відкритих даних, штучного інтелекту та кібербезпеки; стратегій, концепцій і програм цифрового розвитку; міжнародного досвіду цифрового врядування.</p> <p>Уміння/навички – аналізувати об’єкти та суб’єкти державного регулювання цифрової економіки; оцінювати ефективність державних стратегій, програм та регуляторних заходів; збирати, систематизувати та інтерпретувати дані про цифрові платформи, електронний бізнес, блокчейн і IoT; розробляти аналітичні звіти та пропозиції щодо вдосконалення державного регулювання; прогнозувати наслідки застосування різних регуляторних механізмів та інтегрувати знання про державні політики у практичні управлінські рішення.</p> <p>Комунікація – вести дискусії щодо цифрового врядування та регуляторних рішень; брати участь у колективному аналізі цифрових стратегій і програм; обґрунтовувати пропозиції щодо оптимізації цифрових процесів; розробляти рекомендації для державних органів та бізнесу; аргументовано відстоювати позиції щодо підвищення ефективності цифрового розвитку.</p> <p>Відповідальність та автономія – самостійно організувати процес аналізу цифрових процесів, планування та оцінки</p>
--	---

	показників цифрової діяльності; нести відповідальність за обґрунтованість висновків та достовірність даних; проявляти ініціативність у розробці пропозицій щодо вдосконалення державного регулювання цифрової економіки; опанувати нові інструменти цифрового аналізу і управління.
Критерії оцінювання	<p>Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.</p> <p>Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань.</p> <p>Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (Е) – від 60 до 63 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.</p>
Форма та методи контролю начальних досягнень	<p>Контроль успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на засадах відкритості та академічної доброчесності. В межах даної дисципліни передбачено два види контролю: поточний (<i>тематичний, рубіжний</i>) та підсумковий (<i>семестровий</i>).</p> <p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять; виконання завдань самостійної роботи; складання тематичних контрольних робіт, тестів тощо. Поточний контроль спрямований на перевірку: рівня</p>

підготовленості здобувача до занять; активності під час обговорення навчального матеріалу; якості виконання індивідуальних, практичних і тестових завдань; своєчасності та повноти виконання самостійної роботи. Результат поточного оцінювання є середньоарифметичним значенням отриманих балів за всі виконані завдання під час аудиторних (практичні, семінарські) занять та завдання, що виконуються під час самостійної роботи.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які за результатами поточного оцінювання набрали не менше 60 балів.

Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену**, який передбачає перевірку рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, а також здатності їх застосовувати у професійній діяльності.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни згідно академічного розкладу. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати різні програмні засоби.
Умови зарахування пропущених занять	Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до початку екзаменаційної сесії. Процедура узгоджується з викладачем, згідно його розкладу консультацій.
Інші умови	Навчально-методичні матеріали з дисципліни розміщені на гугл-диску НМКД та платформі Moodle, доступ до них здобувачу надається на початку вивчення дисципліни ОК-24, згідно розкладу академічних занять та робочого навчального плану ОПП «Цифрова економіка».

Рекомендовані джерела інформації

Базові підручники та навчальні посібники	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 428с. ▪ Ляшенко В.І. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія / В.І. Ляшенко, О.С. Вишневський; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 252 с. ▪ Назаркевич І. Б. Державне регулювання структурних змін в економіці України: проблеми та перспективи : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 356 с. ▪ Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с ▪ Шибаєва Н. В., Бабан Т. Державне регулювання економіки: Навчальний посібник. Х.: ДБТУ, 2022. 272 с.
Методичні рекомендації та розробки викладачів дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Точиліна Ю.Ю. Державне регулювання цифрової економіки : навчально-методичний комплекс дисципліни [ОПП «Цифрова економіка» зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) для здобувачів першого (бакалаврський) рівня вищої освіти]. Одеса : ДУІТЗ, 2025. 86 с. [Електр. ресурс].
Інформаційні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Державна служба статистики України https://www.ukrstat.gov.ua ▪ Законодавча база України https://zakon.rada.gov.ua ▪ Міністерство економіки України https://me.gov.ua

- Міністерство цифрової трансформації України <https://thedigital.gov.ua/>
- Національний банк України <https://bank.gov.ua>

Рік введення силябусу – 2025 р.

Затверджено рішенням кафедри публічного управління та цифрової економіки
(Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1)

В. о. завідувача кафедри

Олександра ЦИРА

Гарант освітньої програми

Юлія ТОЧИЛІНА

Викладач:

Юлія ТОЧИЛІНА